

**Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és
Diákotthona**

✉ 3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.

☎: 47/311-039

Fax: 47/311-720

E-mail: refi@reformatus-sp.sulinet.hu

OM azonosító: 039227

ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV

„Féljétek az Istent és Neki adjatok dicsőséget” Jel.14,7

2017

„Az emberi személyiség és a sorsfejlődés jórészt visszafordíthatatlan folyamatok eredménye. Aki gyermekkorában nem kapott családjától, iskolája környezetétől megfelelő motivációt, megfelelő alkalmazkodási stratégiákat, az később képtelen lesz változtatni. A közösség kötelessége az, hogy mindenki – bármilyen helyzetet is szereztek szülei, rokonai az elosztási versenyben – azonos lehetőségekhez, azonos színvonalú, oktatáshoz, azonos színvonalú gyermekkori mikroköznyezethez jusson.”

BEVEZETÉS

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona a következőkben dolgozza ki az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Programját, vállalva, hogy az elkészült és elfogadott dokumentumot összehangolja az intézményi minőségirányítási és pedagógiai programmal.

A KÖZOKTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM CÉLJA

- A közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség megteremtése.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet).
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási integráció támogatása.

FONTOSABB FOGALMAK

- **Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:** az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.
- **Közvetett hátrányos megkülönböztetés:** az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.
- **Jogellenes elkülönítés:** az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti észszerű indok nélkül - elkülönít. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

- **Esélyegyenlőség érvényesítése:** Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetűek közé tartozók számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. Mindannyiunk érdeke, hogy javuljon ezeknek az embereknek az élete.

AZ INTÉZKEDÉSI TERV CÉLJA

Az intézményi esélyegyenlőségi terv alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl cél az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

KÖTELEZETTSÉGEK ÉS FELELŐSSÉG

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

- Az intézmény vezetője felelős a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításának koordinálásáért, az intézkedési terv végrehajtásának nyomon követéséért és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt

vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervet és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

AZ OKTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉRVÉNYESÜLÉSÉNEK VIZSGÁLATA INTÉZMÉNYÜNKBEN

Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata intézményünkben	
1. A vizsgált intézmény nem folytat szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot	
?: Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a különböző évfolyamok egyes osztályaiban, tanulócsoportjaiban – beleértve a tagozatos vagy emelt szintű oktatást is (nem tér el több mint 25%-ban egymástól)?	✓ Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a különböző évfolyamok egyes osztályaiban, tanulócsoportjaiban – beleértve a tagozatos vagy emelt szintű oktatást is
2. A vizsgált intézményben biztosított a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatása	
?: Meghaladja-e az intézményben a lemorzsolódás (évismétlés, hiányzások, magántanulók) mértéke az azonos intézménytípus országos átlagát?	✓ Az intézmény lemorzsolódási arányai az országos átlagnál jóval alacsonyabbak
?: Van-e eltérés az intézményben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a nem hátrányos helyzetűek között a tanórán kívüli programokon való részvétel tekintetében?	✓ A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részvétele a tanórán kívüli programokban nem tér el az átlagtól.
?: Részesülnek-e az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók az iskolán kívüli segítő programokban?	✓ Az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részvétele az iskolán kívüli programokban elégséges, megfelelő a programok népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében. (Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések, stb.)

<p>3. A vizsgált intézményben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatásának feltételei megfelelően biztosítottak</p>	
<p>?: Megfelelő-e az intézményben a szakos ellátottság? Rendelkezésre állnak-e képzett segítő szakemberek?</p>	<p>✓ Az intézményben a szakos ellátottság teljes, rendelkezésre állnak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét támogató segítő szakemberek.</p>
<p>?: Megfelelőek-e az oktatás infrastrukturális feltételei az intézményben? Kiegyenlítetten biztosítottak-e az intézményen belül (tagiskolák, feladat-ellátási helyek, osztályok között) az oktatás feltételei?</p>	<p>✓ Az intézmény infrastrukturális feltételei megfelelőek, nincs jelentős eltérés az intézményen belül a feladatellátási helyek között vagy az egyes osztályok/csoportok hozzáférése tekintetében.</p>
<p>?: Az intézmény milyen mértékben alkalmaz korszerű, inkluzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programokat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatásának megvalósítása érdekében?</p>	<p>✓ Az intézmény pedagógiai programjának és az oktatás gyakorlatában az egyes évfolyamok egyes tanulócsoportjaiban alkalmazott programoknak, módszereknek a vizsgálatából kiderül, hogy az intézmény a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének eredményességét segítő korszerű pedagógiát alkalmaz</p> <p><u>Lehetséges beavatkozások:</u></p> <p>✓ Folyamatosan pedagógus-továbbképzéseken való részvétel.</p>
<p>?: Van-e rendszeres kapcsolat, együttműködés az intézmény környezetében működő társadalmi és szakmai szereplőkkel (szülők, fenntartó, helyi önkormányzat, cigány kisebbségi önkormányzat, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, szociális és egészségügyi partnerek, civil szervezetek) a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének érdekében?</p>	<p>✓ Az intézmény és a társadalmi, szakmai partnerek közötti kapcsolat rendszeres, az együttműködés hatékony.</p>

MEGVALÓSÍTÁS

- Intézményünk folyamatosan biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányos elhelyezését az osztályokban.
- Intézményünk lehetővé teszi minden pedagógusa számára az adaptálható módszerek megismerését, valamint a problémák és a szakmai tapasztalatok megvitatását, a megoldási alternatívák kidolgozását.
- Intézményünk együttműködik a közvetlen és közvetett partnerekkel a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemaradásának csökkentése érdekében.
- Az iskola segítséget nyújt a pedagógusok, valamint a pedagógusok munkáját segítő más szakmákban dolgozók közös problémamegoldó stratégiájának kidolgozására, közös szakmai nyelvének kialakítására.
- Az iskola figyelemmel kíséri a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Az iskola a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára szükség szerint tanórán kívüli fejlesztési lehetőségeket szervez a különbségek, lemaradások csökkentése érdekében.
- Az iskola a saját eszközeivel hozzájárul a hátrányos, különösen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak csökkentéséhez, a társadalomba történő beilleszkedés esélyének növeléséhez.
- Intézményünk biztosítja, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba (kiemelten a pedagógiai programba és az intézményi minőségirányítási programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.

MONITORING ÉS NYILVÁNOSSÁG

- Intézményünk az év végi értekezlet alkalmával áttekinti az esélyegyenlőségi tervben meghatározottak teljesítését.
- A megvalósítás során felmerült problémákat megoldjuk, keressük a prevenció lehetőségét.
- A tanév során megrendezett fontosabb eseményekre, rendezvényekre a helyi médiát meghívjuk.
- Az általunk kidolgozott és jól működő módszereket megismertetjük más iskolában dolgozó pedagógusokkal, valamint a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmaközi megbeszélések alkalmával.

KONZULTÁCIÓ ÉS VISSZACSATOLÁS

- Az intézkedési terv kidolgozásába bevonjuk a résztvevők teljes körét. A partnerek véleményének és javaslatainak ismeretében módosítjuk a cselekvési programot.
- A szülői értekezletek alkalmával tájékoztatjuk a szülőket a program megvalósításának folyamatáról, az esetleg felmerülő problémákról.
- A megvalósítás során felmerülő problémákat, konfliktusokat az együttműködő szervezetekkel (fenntartó, szakmai szervezetek, szülők) konzultálva oldjuk meg, különös tekintettel arra, hogy a jövőben ezek elkerülhetők legyenek.
- Az egyes osztályokban történt egyedi eseteket ismertetni kell a tantestület tagjaival. A tantestület javaslata alapján dolgozunk ki megoldást a problémára.

SZANKCIONÁLÁS

- Az akciótervben meghatározott célok elérésében megnevezett felelősök feladata az elvárt eredmények elérésének biztosítása.
- Amennyiben az eredmények nem érik el a kitűzött célokat, akkor megvizsgáljuk a folyamatot, hogy mely részterületen történt olyan változás, amely negatívan befolyásolta az eredményességet.
- Amennyiben az eredmények elmaradása személyhez köthető, akkor a pedagógusok teljesítményének értékelésében ennek érvényre kell jutnia.
- Amennyiben az elért eredmények megfelelnek az elvárt célnak, abban az esetben az iskola minőségi értékelésében ezt érvényre kell juttatni, valamint a megvalósításban részt vevők teljesítményét megfelelően értékelni, ösztönözni szükséges.